

UJVÁRI JÁNOS REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLAT

Székhely: 9097 Mezőörs, Fő u. 66.

Levelezési cím: 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.

Tel/Fax: 06-89/351-001

E-mail: info@ujvariotthon.hu

Intézményvezető: igazgato@ujvariotthon.hu

Honlap: www.ujvariotthon.hu

SZAKMAI PROGRAM

**UJVÁRI JÁNOS REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLAT
IDŐSEK OTTHONA KÜLSŐVÁT**

2024.

TARTALOM

I. AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK	2
I.1. Intézményi filozófia	11
II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA	12
II.1. A szolgáltatás célja	12
II.2. A külsővati idők otthona feladata	12
III: A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK BEMUTATÁSA	12
IV. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA	14
V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT MEGNEVEZÉSE	15
VI. A FENNTARTÓ ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSI ELEMEK	16
VI.1. Fizikai ellátás	16
VI.2. Ápolás - gondozás	17
VI.3. Specializáció – avagy sajátosságaink az integrált intézmény keretein belül	20
VI.3.1. Demenciában szenvedők	21
VI.3.2. Halláskárosodás, hallásfogyatékoság	22
VI.3.3. Beszédfogyatékoság, beszédzavar	22
VI.3.4. Látáskárosodás, látásfogyatékoság	23
VI.3.5. Mozgáskorlátozottság, mozgásfogyatékoság	23
VI.3.6. A komplex rehabilitáció, habilitáció megvalósulásának két pólusa a feladat megvalósításának folyamata	25
VI.4. Mentálhigiénés ellátás, foglalkoztatás	25
VII. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	30
VIII. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	36
IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	37

MELLÉKLETEK:

- 1.sz. melléklet: Megállapodás (tervezet)
- 2.sz. melléklet: Házirend
- 3.sz. melléklet Szervezeti és működési szabályzat

I.AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK

1. Az intézmény neve:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat

2. Az intézmény székhelye:

9097 Mezőörs, Fő u. 66.

3. Az intézmény telephelyei:

	Megnevezése:	Címe:
1.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi	8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.
2.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat	9532 Külsővat, Béri Balogh Ádám u. 1.
3.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc	8452 Szóc, Határvölgy 1.
4.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Jobaháza	9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.
5.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Fogyatékkal élő személyek nappali foglalkoztató intézménye	8654 Ságvár Petőfi S. u. 31.
6.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab	8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.
7.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab	8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.
8.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom	7463 Patalom, Bucsi Ignác utca 1.

4. Az intézmény feladata:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III törvény 62. és 63.§ alapján nyújtott alapszolgáltatás (étkeztetés, házi segítségnyújtás, fogyatékos személyek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgáltatás), valamint a 67. §-és a 68. § alapján nyújtott tartós bentlakásos

szociális ellátás biztosítása, 69. § alapján fogyatékos személyek tartós bentlakásos ellátása, a 73.§ (1) bekezdés szerinti pszichiátriai betegek rehabilitációs ellátása, valamint a 99/B. § - 99/D. §-ai szerinti fejlesztő foglalkozás biztosítása.

5. Az intézmény alaptevékenysége

5.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

5.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget, vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást nyújtjuk.

A szociális segítség keretében biztosítjuk:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

A személyi gondozás keretében biztosítjuk:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,

- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.
- Az étkeztetés és a házi segítségnyújtás Mezőörs község közigazgatási területén valósul meg, felekezeti hovatartozás nélkül.

5.3. Fogyatékkal élő személyek nappali ellátása

Az intézmény a személyes gondoskodás keretén belül Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén az alapszolgáltatás körében nappali ellátást biztosít a tizennyolcadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes enyhe- és középsúlyos értelmi fogyatékos személyek, illetve egyéb fogyatékosokkal élő, vagy halmozottan sérült személyek részére. Így gondoskodik az előző mondatban körülírt ellátottak napközbeni tartózkodásának megszervezéséről, társas kapcsolataik, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítéséről, továbbá szükség szerint napközbeni étkeztetés biztosításáról. A fő cél, hogy a fogyatékkal élő személyeket ellátó családok segítséget kapjanak e személyek ellátásához a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés elkerülése érdekében.

A Fogyatékosok Nappali Intézménye szolgáltatásait Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén állandó lakóhellyel, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gondozásra szoruló enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos, illetve egyéb fogyatékosokkal élő, vagy halmozottan sérült, személyek vehetik igénybe.

5.4. Tanyagondnoki szolgáltatás: A tanyagondnoki szolgáltatás célja Mezőörs község egyéb külterületei Mindszentpuszta és Püspökhalap, valamint a tanyasi lakott helyek intézmény hiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

5.5. Az időskorúak, a demens betegek tartós bentlakásos ellátása, egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátása

Ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos intézmény idősök otthona napi 24 órás szolgálatban teljes körű ápolás-gondozás, szükség szerint foglalkoztatás, egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátás biztosítása az időskorúak és a demens ellátottak számára:

- a 36/2007. (XII.22.) SZMM rend. szerinti III. fokozatú gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek ellátása,
- a III. fokozatú gondozási szükséglet hiányában is az előző pontban meghatározott személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója ellátása,
- azon 18. életévét betöltött személyek ápolása-gondozása, akik a betegségük vagy a fogyatékoságuk miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni és a gondozási szükségletük a III. fokozatot elérő vagy egyéb körülményt igazoló szakvéleménnyel vagy igazolással rendelkeznek, illetve, ha az ellátásuk más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható,

- a demens betegek bentlakásos intézményi ellátása,
- az otthonlakók teljes körű ellátásának biztosítása, meglévő képességeinek szinten tartása és fejlesztése.

5. 6. Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása: Azon krónikus pszichiátriai betegek ápolása-gondozása, akik az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotúak, akut gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, és egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek.

5. 7. Fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos ellátása: Azon 18. életévét betöltött fogyatékos személyek ellátása, akiknek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

5. 8. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása: A rehabilitációs intézményben azon 18. életévét betöltött pszichiátriai betegek elhelyezésének biztosítása, akik rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorulnak és utógondozásukra nincs más mód, és akiknek az egészségügyi, a pszichés, a mentális, a szociális állapota a rehabilitáció több területén, együttesen zajló, komplex, átfogó segítséget igényel és ennek hatékony megoldása ambuláns formában vagy más intézményi keretek között nem valósítható meg.

5. 9. Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkozás: Az intézményi jogviszonyban álló személyek intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény szakmai programja alapján, az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően fejlesztő foglalkoztatás keretében. A fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékek értékesítése.

6. Az intézmény tevékenységének besorolása

6. 1. Az intézmény fő tevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

873000 Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása

8810 Idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül

102024 Demens betegek tartós bentlakásos ellátása

101221 Fogyatékosokkal élők nappali ellátása

101121 Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása

101123 Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása

101211 Fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos ellátása

107030 Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás

107051 Szociális étkeztetés szociális konyhán

107052 Házi segítségnyújtás

881003 Tanyagondnoki szolgáltatás

6.2. Az intézmény kiegészítő tevékenysége: 5552 Közétkeztetés

- 562917 Munkahelyi étkeztetés
- 562920 Egyéb étkeztetés

6.3. A közfeladatot ellátó egyházi intézmény fő TEÁOR kódja:

- 8730 Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása

7. Az intézmény működési/ellátási területe

7.1. Időotthoni bentlakásos ellátás:

- a székhely intézmény (Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Mezőörs 9097 Mezőörs, Fő u. 66.) vonatkozásában alapvetően Győr – Moson - Sopron Vármegye közigazgatási területe, de mivel az alapító/fenntartó a Magyarországi Református Egyház szervezeti egysége, így a Magyarországi Református Egyház működési területe, azaz Magyarország közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- az 1., a 2., és a 3. sz. telephely vonatkozásában (1. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi, 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.; 2. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat, 9532 Külsővat, Béri Balogh Ádám u. 1.; 3. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc, 8452 Szóc, Határvölgy 1.) Veszprém Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- a 4. sz. telephely vonatkozásában (Ujvári János Református Szeretetszolgálat Integrált Szociális Intézmény Jobaháza, 9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.) Győr – Moson - Sopron Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- a 8. sz. telephely vonatkozásában (8. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom, 7463 Patalom, Bucsi Ignác u. 1.) Somogy

7.2. Pszichiátriai betegek bentlakásos ellátása

- az 6., a 7., és a 8. sz. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.; 7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.; 8. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom, 7463 Patalom, Bucsi Ignác u. 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.3. Pszichiátriai betegek rehabilitációs ellátása

- az 6. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.4. Fogyatékos személyek bentlakásos ellátása

- a 7. telephely vonatkozásában (7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.5. Fejlesztő foglalkoztatás

- az 6., a 7. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.; 7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.6. Alapszolgáltatások:

- étkeztetés: Mezőörs Acsalag, Farád, Sopronnémeti és Jobaháza községek közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül
- házi segítségnyújtás: Mezőörs, Acsalag, Farád, Sopronnémeti és Jobaháza községek közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.
- fogyatékosok nappali ellátása: Somogy-, és Tolna Vármegye közigazgatási területe.
- tanyagondnoki szolgáltatás Mezőörs alábbi külterületeinek: Mindszentpuszta és Püspökhalap közigazgatási területe

8. Az intézmény fenntartójának az adatai

8.1. Az intézmény fenntartójának a neve: Mezőörsi Református Egyházközség

8.2. Az intézmény fenntartójának a székhelye: 9097 Mezőörs, Fő u. 39.

8.3. Az intézmény fenntartójának a postacíme: 9097 Mezőörs, Fő u. 39.

8.10. Az intézmény felügyeleti szerve:

A Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma (9097 Mezőörs, Fő u. 39.)

8.11. Az intézmény fenntartójának a képviselője:

Szőke Barnabás lelkipásztor és Tóth Károly főgondnok

telefonszám: 06-30/631-9819

9. Az intézmény gazdálkodási besorolása:

Az intézmény a Mezőörsi Református Egyházközség jogi személyiségén belül működő, de önállóan gazdálkodó egység.

10. Az intézmény vezetőjének a megbízási rendje:

Az igazgató-lelkészt, aki egyben a Mezőörsi Református Egyházközség megválasztott lelképásztora, a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma határozatlan időtartamra nevezi ki, illetve vonja vissza a megbízását, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

Az intézmény vezetőjét a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben foglaltak szerint előkészített pályázat útján, legfeljebb 5 év határozott időtartamra választja meg, vagy pályázati eljárás mellőzésével nevezi ki, illetve vonja vissza a megbízását, felette a munkáltatói jogokat a fenntartót képviselő lelképásztor gyakorolja.

11. A foglalkoztatottakra vonatkozó foglalkoztatási jogviszony:

Az intézmény foglalkoztatottainak jogviszonya alapesetben a Munka törvénykönyve alapján munkaszerződés, azonban a juttatásokra a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. az irányadó. Egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszonyra a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (pl. megbízási jogviszony) az irányadó.

12. Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy

13. Az intézmény adatai

13.1. Az intézmény adószáma: 18986783-2-08

13.2. Az intézmény KSH statisztikai számjel: 18986783-8730-559-08

13.3. Az intézmény TB Törzsszáma: 173373313

13.4. Az intézmény ágazati azonosítója: S0226799

14. Az Alapító Okirat száma, kelte:

14/2024. (2024. 02. 11.)

15. Az intézmény banki adatai

15.1. Az intézmény számlavezetője: MBH Bank Nyrt.

15.2. Az intézmény bankszámlaszáma: 10300002-13425870-00014904

16. Az intézmény szervezeti felépítése és működési rendszere, a szervezeti egységek megnevezése, engedélyezett létszáma, feladatai

16.1. Az intézmény székhelye:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat

9097 Mezőörs, Fő u. 66.

16.2. Az intézmény levelezési címe:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi

8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.

16.3. A feladatmutatók megnevezése, köre és mértéke:

Alapszolgáltatások:

Étkeztetés: Mezőörs 60 fő

Jobaháza: 170 fő

Házi segítségnyújtás: Mezőörs 56 fő

Jobaháza: 95 fő

Fogyatékosok nappali ellátása: 20 fő

Tanyagondnoki szolgáltatás

Idősek bentlakásos ellátása: férőhelyek száma: 694 (db)

ellátottak engedélyezett száma: 694 (fő)

Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása: 123 fő

Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása: 12 fő

Fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos ellátása: 30 fő

Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás: 29 fő

16.4. Az intézmény maximálisan felvehető engedélyezett ellátotti létszáma: 859 fő

Ezen belül:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Mezőörs 36 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9097 Mezőörs, Fő u. 66.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi 112 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat 198 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9532 Külsővat, Béri Balogh Á. u. 1.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc 160 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 8452 Szóc, Határvölgy 1.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Jobaháza 85 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Fogyatékkal élő személyek 20 fő

nappali foglalkoztató intézménye

(8654 Ságvár, Petőfi u. 31.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab

(8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.)

Pszichiátriai betegek otthona **69 fő**

Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye **12 fő**

Fejlesztő foglalkoztatás **23 fő jelen címen**

(szolgáltatói nyilvántartásba bejegyezve összesen 29 fő 2 címen)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab

(8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.)

Fogyatékos személyek otthona **30 fő**

Pszichiátriai betegek otthona **19 fő**

Fejlesztő foglalkoztatás (címként bejegyezve) **6 fő jelen címen**

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom

(7463, Patalom, Bucsi Ignác utca 1.)

Időskorúak ápoló-gondozó otthona **103 fő**

Pszichiátriai betegek otthona **35 fő**

16.5. Az intézmény maximálisan felvehető engedélyezett alkalmazotti létszáma: 437 fő

17. Képviselő

17.1. Az intézmény képviselője:

Az intézményt az Ujvári János Református Szeretetszolgálat igazgató-lelkésze és az intézményvezető képviseli.

I.1. Intézményi filozófia

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat Idősek Otthona Külsővat, mint az idősek számára teljes körű ellátást nyújtó szociális szolgáltató, mindennemű tevékenységének ellátása során az alábbi értékeket helyezi előtérbe:

„Nyitottság, felkészültség, tisztesség”

Nyitottan működtetjük részlegünket, nyitottan kínáljuk szolgáltatásunkat, a szó fizikai és minden más értelmében. Nemcsak az ellátást igénybe vevők alkotmányban rögzített szabad mozgáshoz való jogát tartjuk rendkívül fontosnak, hanem azt is, hogy a nyitottság révén az integrált intézmény e részlege a generációk egymás iránti fontosságát hirdetve, és a generációk találkozásának lehetőségét megteremtve tevékenyen is hozzájáruljon a bentlakásos ellátás – mint szolgáltatástípus – megismertetéséhez, népszerűsítéséhez, elfogadtatásához a tágabb értelemben vett közvélemény körében is. Olyan nyitott intézménymodellt hirdetünk, ahol a lakók a lehető leghosszabb ideig megtarthatják autonómiájukat, úgy hogy egyben elősegítjük a lakóhelyi integrációt is. Arra törekszünk, hogy a szakmai-, szellemi-, kulturális nyitottság jegyében a tevékenység végzése során keressük az újszerű, innovatív megoldásokat, és ajánljuk, illetőleg továbbadjuk azokat más szociális szolgáltatóknak.

Felkészülten látjuk el a szolgáltatásainkat igénybe vevő idős embereket, felkészültek vagyunk vállalt feladataink ellátására. Rendkívül lényegesnek tartjuk azt, hogy az otthon személyzete napi munkája során ne csupán „ráérzésből” cselekedjék, hanem minden munkamozzanat megalapozott, a szakma követelményrendszerének megfelelő, szerzett, tanult ismereteken nyugvó tudatos tevékenység legyen. Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy munkatársaink szakmai és általános emberi intelligenciája átlagon felüli legyen. Dolgozóink szakmai ismereteinek karbantartására, folyamatos továbbfejlesztésére nagy hangsúlyt helyezünk. Hisszük, hogy csak magas fokú hozzáértéssel nyújthatunk megnyugtatóan színvonalas, minőségi szolgáltatást részlegünkben, ahol a munka tárgya maga az ember. Alapkövetelménynek tekintjük az azonnali, gyors információ-, ill. ismeretszerzést, és ezek korrekt, torzításmentes továbbadását, valamint a mindenkor aktuálisan rendelkezésre álló, megbízható tudást.

Tisztességgel dolgozunk, cselekszünk, élünk. Munkatársainkkal szemben alapvető elvárás az emberi tisztesség, a közalkalmazotthoz méltó magatartás munkaidőben és munkaidő után, szolgálatban és magánéletben egyaránt. Szakmai – erkölcsi - etikai követelmény, hogy az intézményi ellátottak a szolgáltatás igénybe vétele során ne kerülhessenek kiszolgáltatott, függő helyzetbe az alkalmazottaktól, hogy az itt folyó munka alapja a humánus, az empátiás, odaforduló, támogató magatartás legyen, s hogy az intézmény ne „munkahely jelleget” öltösson, hanem az otthon lakóinak tényleges „otthona” legyen. A részleg szervezeti kultúrájának elvárt elveként jelenik meg az a követelmény, hogy a dolgozók – fentebb említett – szakmai hozzáértéséhez szervesen kapcsolódják az emberi tisztesség, mint meghatározó érték.

Fent vázolt filozófiánk a külsővati részleg legfőbb alapelve, mely szándékaink szerint azon túlmenően, hogy a humánerőforrás menedzsment során támpontot nyújt a munkatársak kiválasztásához, képzésükhöz, motiválásukhoz, egyúttal marketing üzenetet is hordoz az ellátást igénybe venni kívánók, azaz a potenciális kliens-jelöltek, valamint a szolgáltatás szűkebb és tágabb környezete felé.

Legfőbb célunknak tekintjük a tevékenységi körünkbe tartozó feladatok - minőségi követelményeket egyaránt magas színvonalon kielégítő - ellátását, melyet hatékony módszerek alkalmazásával, ellátottaink igényeit messzemenően szem előtt tartva kívánunk biztosítani.

Működésünk során folyamatosan arra törekszünk, hogy az általunk nyújtott szolgáltatások minden munkamozzanatát megfelelően összhangba hozzuk:

- a szolgáltatásainkat igénybe vevők emberileg természetes, illetőleg szakmailag indokolt elvárásaival,
- a hazai és a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott módszerekkel, eljárásokkal, (kiadott módszertani ajánlásokkal)
- a törvényekkel, rendeletekkel, a hatósági előírásokkal, illetve egyéb előírásokkal,
- a Szociális Munka Etikai Kódexével.

II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

II.1. A szolgáltatás célja:

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat Idősek Otthona Külsővat szolgáltatásait igénybe vevő, gondozásra szoruló idős emberek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló ember egészségi- szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre juthasson.

II.2. A külsővati idősek otthona feladata:

A részleg gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes - elsősorban nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek (a továbbiakban: időskorúaknak)- a napi legalább ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás).

Az idősek otthonába elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását-gondozását végezzük, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel és rendelkeznek a 36/2007. (XII.22) SZMM. rendeletben meghatározott „III. fokozattal”, vagy az „egyéb körülményeket” igazoló szakvéleménnyel.

Az intézménybe az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége vagy fogyatékosága miatt nem tud önmagáról gondoskodni és rendelkezik a 36/2007. (XII.22) SZMM. rendeletben meghatározott „III. fokozattal”, vagy az „egyéb körülményeket” igazoló szakvéleménnyel.

Az intézménybe az első bekezdés szerinti személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

III. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPCITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK BEMUTATÁSA

Külsővat község kicsiny, 900 lelket számláló település Veszprém Vármegye északnyugati határán, Pápától 20, Celldömöltkől 7 km-re.

Az otthon 1973-ban kezdte meg működését 80 férőhellyel, majd 1980-ban 30 férőhellyel bővült. Az 1991-ben történt fejlesztés eredményeként újabb 100 férőhely került átadásra. A pápakovácsi intézmény telephelyeként jelenleg 198 idős ember tartós bentlakásos ellátásáról gondoskodik.

Otthonunk nyitott, lakóink személyiségi és szabadságjogait maximálisan tiszteletben tartjuk, bármikor szabadon elhagyhatják az intézményt a házirend előírásainak betartása mellett. Célunk, hogy a lakóink részére boldog, derűs, kiegyensúlyozott, tartalmas életet biztosítsunk.

Lakószobáink tágasak, világosak, jól felszereltek. A régi épületrészben 12 db négyágyas, 25 db kétágyas szoba található. Az 1991-ben átadott új épületrészben 12 db egyágyas és 45 db kétágyas, hagyományos elhelyezést nyújtó lakószoba került kialakításra. Az emeleti szobák megközelítését liftek segítik. A szobák bútorozottak, ezért sajnos csak nagyon indokolt esetben van lehetőség kisebb, saját bútordarabok elhelyezésére.

Lakóink részére szabadidejük hasznos eltöltése, értékeik kibontakoztatása, valamint kikapcsolódásuk érdekében foglalkoztatás szervező vezetésével folyamatosan tartunk szellemi, kulturális és szórakoztató foglalkozásokat csoportosan és egyénileg is. Ehhez több mint 4000 kötetes könyvtár és technikai eszközök sokasága áll rendelkezésünkre. Otthonunkban a lakókból alakult énekkar és irodalmi színpad működik.

300 adagos konyhánk modern, korszerű eszközökkel ellátott, megfelel a legszigorúbb higiéniai követelményeknek is. A hatályos jogszabályoknak megfelelően biztosítjuk az étkezést. Orvos előírása alapján lehetőség van diétás étkezés igénybevételére.

Éttermünk hangulatos, reprezentatív, egyszerre 100 lakó kulturált étkeztetését teszi lehetővé. Méretei, impozáns megjelenése alkalmassá teszik a gyakori kulturális rendezvények lebonyolítására is.

Folyamatosan örködünk lakóink egészsége felett. Az intézmény orvosa heti két alkalommal tart rendelést, ezen kívül sürgős esetben bármikor hívható. Ügyeleti időben 16:00-8:00-ig a vidéki orvosi ügyeletet vesszük igénybe. Havonta egy alkalommal pszichiáter szakorvos áll a lakók rendelkezésére. A napi ápolási és gondozási teendőket három műszakos, folyamatos (12 órás) ápoló-gondozó személyzet látja el. Munkánk során alapelv a prevenció, melynek célja a lakók állapotromlásának megelőzése, valamint az új keletű betegségek korai felismerése, melyet rendszeres szűrővizsgálatokkal és a lakók testi-lelki állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével valósítunk meg. A lakók részére rendelt gyógyszereket és gyógyászati segédeszközöket intézményünk biztosítja a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokkal szinkronban.

A földszinten kialakított fodrásműhelyben hetente kétszer lehetőség van a szépítkezésre női és férfi lakóink részére egyaránt. A pedikűrös is e helyiségben fogadja a lakókat havonta egy alkalommal. A szolgáltatásokért külön fizetni kell.

Otthonunk korszerű gépekkel üzemelő mosodája napi 250 kg ruha mosását, vasalását végzi. A szolgáltatásért külön fizetni nem kell.

A külsővati részleg lakóinak vallásgyakorlását az 1998-ban épített impozáns erdei ökumenikus kápolna segíti.

Az otthon működése során az ellátást igénybe vevő részére teljes körű ellátást biztosít (Szt.67.§.(1)). Az otthon lakói részére ennek megfelelően folyamatosan biztosított az étkeztetés, ruházat, textília, egészségügyi ellátás, mentálhigiénés ellátás, a különféle – a jelen szakmai programban részletesen is ismertetett – foglalkoztatások, és a lakhatás.

Folyamatosan eleget teszünk tájékoztatási kötelezettségünknek, az adatkezelés során előírt adatvédelemi kötelezettségeknek, tiszteletben tartjuk és biztosítjuk a lakók jogait. Érvényre juttatjuk az együttélés szabályainak megvalósulását, biztosítjuk az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartását, szabályozzuk és érvényre juttatjuk a látogatók fogadásának rendjét, valamint az intézményből való eltávozás és visszatérés rendjét, az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyak átvételének és kiadásának szabályait, a pénz-és értékkezelés rendjét, biztosítjuk az ellátottak érdekvédelmét.

Az intézmény kapacitásai:

Jelenleg az engedélyezett férőhelyek száma 198 férőhely.

Átlagos szintű elhelyezést biztosító ápolást-gondozást nyújtunk:

- Régi épületrészünk 4 ágyas szobáiban 48 férőhelyen,
- Régi épületrészünk 2 ágyas szobáiban 50 férőhelyen,
- Új épületrészünk 2 ágyas szobáiban 88 férőhelyen,

Átlagos szintű elhelyezést biztosítunk 1 ágyas szobákban:

- Új épületrészünkben 12 férőhelyen.

IV. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Intézményünk folyamatosan törekszik arra, hogy kiterjedt kapcsolatrendszerét továbbra is bővítse. Célunk, hogy élő kapcsolatot ápoljunk közeli és távoli társadalmi környezetünkkel egyaránt. Az együttműködés módja: telefon, e-mail, személyes találkozók, szakmai tapasztalatcserék, cserelátogatások.

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat Idősek Otthona Külsővat kapcsolatot tart a Mezőörsi Református Egyházközséggel, mint fenntartóval, a Lelkészi Hivatallal. A fenntartóval történő együttműködés kiterjed, mint a gazdasági, mind a szakmai és ellenőrzési tevékenységre.

További kapcsolatrendszert alakítottunk ki Veszprém Vármegye és a közeli megyehatár miatt Vas Vármegye állami és nem állami szociális és egészségügyi intézményeivel az intézményi felvételt megelőzően egyes kórházi osztályokkal és a kórházak szociális munkásaival az intézményi felvételre várakozóink és lakóink ellátásának, valamint szakmai eszmecsere érdekében. Elősorban ebben az együttműködésben a Pápai Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelővel van folyamatos és élő kapcsolatunk, de ellátottaink egészségügyi intézménybe történő beutalása, ott tartózkodása okán, valamint szakorvosi ellátások, kezeléseik során vármegyei, illetve azon átívelő kapcsolatrendszereink is szerte kialakultak az ellátottak érdekében.

Együttműködünk továbbá a külsővati önkormányzattal lakóink érdekében, valamint továbbképzési és egyéb munkatársi rekreációs rendezvények helyszínéül is szolgál a település kultúrháza. Rendszeres kapcsolatot alakítottunk ki a helyi és a település környéki oktatási-, nevelési intézményekkel, közös programok, rendezvényeink, ünnepek szervezése alkalmával.

Rendszeresen együttműködünk az ellátottjogi képviselővel, ellenőrző hatóságokkal, a Pápai Járási Hivatallal, azon belül leginkább a népegészségügyi osztállyal, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Gyámhivatali osztályával, hivatásos gondnokokkal és a szakmai tevékenységet vizsgáló Schweitzer Albert Református Szeretothonnal, mint módszertani intézménnyel. Az együttműködés során az intézmény:

- segítséget kap az ellátás megszervezésében, új módszerek bevezetésében,
- információt szolgáltat a tevékenységéről,
- szakmai tanácsot kérhet,
- közreműködik a módszertani intézmény és a hatóságok által folytatott szakmai ellenőrzésekben.

Szoros kapcsolatot tartunk a mezőörsi, a pápakovácsi, a szöci, és a jobaházi intézményegységekkel személyesen, telefonon és elektronikus levélben is. Rendszeresek a szakmai párbeszéd, negyedévente szakmai (vezető ápolói, illetve mentálhigiénés) munkacsoport megbeszéléseken találkozunk. A társintézmények rendezvényein rendszeresen részt veszünk, megosztjuk egymással ismereteinket.

Kapcsolatot tartunk továbbá – a szakorvosi és a kórházi ellátás biztosítása miatt is az egészségügyi intézményekkel, valamint szakmai munkánk minőségének javítása, tanácsadás érdekében a gyógyászati segédeszköz forgalmazó cégekkel, úgy, mint Hartmann Hungária Kft, Bella Hungária, TZMO. Az együttműködések során intézményünk segítséget, információt, szakmai tanácsot kap.

Együttműködünk intézményünk lelkészeivel és egyéb felekezethez, főként a katolikus egyházzal tartozó, a településen szolgáló Atyával, programok és a hitélet gyakorlása tekintetében.

Az intézmények egymás közötti kapcsolattartását, a rendezvényeken való megjelenést szükségesnek és fontosnak ítéljük meg az ismerettartás, a közösségi lét formálásában, az élmények biztosításában, és nem utolsósorban az intézményen kívüli létezésre való nyitottságban is.

V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT MEGNEVEZÉSE

Intézményünk engedélyezett férőhelyeinek száma: 198 fő, lakóinkat Veszprém Vármegye közigazgatási területéről, felekezeti hovatartozás nélkül fogadjuk.

Intézményünk gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás), ha ellátásuk más módon nem megoldható.

Az idősek otthonába elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását-gondozását végezzük, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel és rendelkeznek a 36/2007. (XII.22) SZMM. rendeletben meghatározott „III. fokozattal”, vagy az „egyéb körülményeket” igazoló szakvéleménnyel.

Az intézménybe az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége vagy fogyatékosága miatt nem tud önmagáról gondoskodni és rendelkezik a 36/2007. (XII.22) SZMM. rendeletben meghatározott „III. fokozattal”, vagy az „egyéb körülményeket” igazoló szakvéleménnyel.

Az intézménybe az első bekezdés szerinti személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

A 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1)-ban foglaltak alapján az Szt. 68/A.§-ának (3) bekezdése szerinti gondozási szükségletet megalapozó „egyéb körülmények” a következők:

a) a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;

b) az ellátást igénylő egyedül él, és

ba) nyolcvanadik életévét betöltötte, vagy

bb) hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan, vagy

bc) hallási fogyatékosként fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül, amit az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolatával igazoltak, vagy

bd) a bc) pont szerinti eseten kívüli okból fogyatékosági támogatásban részesül és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak,

be) a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet 3. § (2) bekezdés f) pontja szerinti E minősítési kategóriába tartozó rokkantsági ellátásban részesül, vagy rokkantsági járadékban részesül, amit az ellátást, járadékot megállapító jogerős határozat és a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat másolatával igazoltak, vagy

bf) munkaképességét 100%-ban elvesztette vagy legalább 70%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, amit az orvosszakértői szerv, a rehabilitációs szakértői szerv vagy a rehabilitációs hatóság illetve jogelődje érvényes és hatályos szakvéleményének, szakhatósági állásfoglalásának, határozatának másolatával, hatósági bizonyítványával igazoltak.

(2) Az életkort személyazonosításra alkalmas igazolvány másolatával kell igazolni. Az (1) bekezdés bb) alpontja esetében a közművesítés hiányát a települési önkormányzat jegyzője igazolja.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti igazolások beszerzésében a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló miniszteri rendelet szerinti előgondozást végző személy segítséget nyújt az ellátást igénylőnek.

(4) Az (1) bekezdés szerinti körülmények fennállása esetén a gondozási szükséglet mértékét nem kell a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlap alapján vizsgálni, azonban a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények fennállását az adatlapon jelölni kell.

VI. A FENNTARTÓ ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSI ELEMEEK

A külsővati Idősek Otthona alapfeladata az idősek gondozása, melyet komplex gondozás keretében valósítunk meg, ahol a gondozás valamennyi elemét (fizikai, egészségügyi, mentális gondozás, foglalkoztatás) együtt kell alkalmazni, maximálisan figyelembe véve a lakó egyéniségét, igényeit, kultúráját. Mindezt tudatosan és tervszerűen szervezzük és hajtjuk végre.

A teljes körű ellátás körében intézményünk biztosítja:

- a legalább napi ötszöri étkezést,
- a szükség szerinti ruházattal és textíliával való ellátást,
- fizikai és mentális gondozást
- az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet szerinti egészségügyi ellátást
- ápolást, szükség szerint szakápolást
- 24 órás felügyeletet,
- és a lakhatást.

VI.1. Fizikai ellátás

A fizikai ellátás keretében intézményünk tágabb környezetének rendben tartásába minél szélesebb körben igyekszik bevonni a lakókat. (pl. virágápolás, parkgondozás, stb.), ugyanígy a szűkebb környezet rendbetétele érdekében is bevonja a lakókat (pl. lakószobák, közös helyiségek díszítése, stb.).

Élelmezés

Az otthon az étkezést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően nyújtja.

A heti étrend összeállítása során figyelembe vesszük a lakók eltérő életkorát, egészségi állapotát és egyéni igényeit is. A heti étrend összeállítása az élelmezésvezető és a dietetikus közös feladatát képezi. Az étrendet az intézmény vezetője és a belgyógyász szakvizsgával is rendelkező háziorvosa hagyja jóvá. Szakorvosi igazolás alapján a lakóknak lehetőségük van diétás étkezés igénybevételére.

Az otthon a lakók számára a mindenkor meghatározott élelmezési nyersanyagnorma szerinti, a legalább napi ötszöri étkezést biztosít. Az intézmény alkalmazottai munkaidejükben a lakókkal azonos mennyiségű és minőségű ételt fogyaszthatják.

Lakóink számára lehetőséget biztosítunk egyszerűbb ételféleségek elkészítésére, erre a célra az intézmény emeletén a társalgóból leválasztott, megfelelő eszközökkel felszerelt teakonyhában van lehetőségük.

Az étlapok tervezésénél figyelembe vesszük a lakók foglalkozások keretében tett, és a foglalkoztatók által az étlapot összeállító élelmezésvezető felé tett javaslatait, észrevételeit, igényeit. Nagy hangsúlyt helyeztünk a minél változatosabb ételféleségek beiktatására, aminek nyomon követése érdekében havi rendszerességgel változatossági mutató vezetése történik. A lakók élelmezéssel kapcsolatos elégedettségének ismerete fontos szempont a minőségi szolgáltatásnyújtás e szegmensének megítélésében, ennek érdekében elégedettségi kérdőíveket dolgozunk ki, ami alkalmas a vélemények megismerésére, az esetlegesen felmerülő negatív észrevételekre javító szándékú intézkedések kidolgozására. Jelenleg a menüválasztási lehetőséget még nem tudjuk lakóink részére biztosítani, azonban célunk, hogy tapasztalatokat, módszereket gyűjtsünk erre vonatkozóan, és amennyiben az ehhez szükséges feltételek rendelkezésre állnak, az ételválasztás lehetőségét felajánljuk lakóink számára.

Ruházat, textília biztosítása

Az ellátást igénybe vevő lakók elsősorban saját ruházatukat és textíliájukat használják, de szükség esetén a szakmai rendelet előírásainak megfelelően – az abban meghatározott mértékig - lehetőség van az otthon tulajdonát képező ruházat, illetve textília használatára is.

A lakók alsó- és felsőruházatának mosásáról, javításáról az intézmény gondoskodik. A ruhacsere kivédése érdekében minden saját ruházatot egyéni azonosítóval látunk el. A szennyes ruha összegyűjtése, a tiszta ruházat tulajdonosának történő visszajuttatása a gondozási egységek gondozóinak feladata napi rendszerességgel. A mosás rendszere szabályozott módon, mosási rend alapján történik. Vegytisztítást igénylő felsőruházat (pl. nadrágok, kabátok, zakók, kosztümök, stb.) tisztítását a lakók saját költségére az intézmény lebonyolítja. Lakóink számára önállóságuk minél huzamosabb ideig történő megtartása érdekében lehetőséget biztosítunk arra, hogy saját ruházatuk tisztítását önállóan lássák el, ehhez megfelelő feltételek (mosó és vasaló helyiségek) kerültek kialakításra. A ruházat javítása is intézményi szervezésben megoldott szakképzett varrónó alkalmazásával. A szolgáltatás térítésmentes.

Az intézmény által nyújtott ápolási-gondozási szolgáltatással, a feladatok jellegével, tartalmával az 5. pontban foglalkozunk. Ugyanitt mutatjuk be a mentálhigiénés ellátás és a foglalkoztatás szakmai tartalmát.

VI.2. Ápolás-gondozás

Gondozási tevékenység: a lakók részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítség, amelynek során a szociális, testi és szellemi állapotnak megfelelő egyéni bánásmódban való részesítés keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítására kerül sor.

Ápolási tevékenység: az otthon által biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő, és az otthon keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység.

A külsővati Idősek Otthona a lakók ellátását a szakmai rendelet (1/2000. (I.7.) SZCSM. rend.) előírásainak megfelelően egyéni gondozási terv alapján végzi. A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási feladatokat, azok megvalósításának módszereit. Az intézményben a gondozási terv minden lakóról az ellátás igénybevételét követő egy hónapon belül elkészül.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza

- az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét,
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését,
- az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az otthonban az ellátásban részesülő lakóval közvetlenül foglalkozó szakember (elsősorban az ápoló-gondozónő) folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését.

Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente – jelentős állapotromlás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembe vételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

A részlegvezető átruházott hatáskörben évente legalább egy alkalommal minden lakó esetében ellenőrzi az egyéni gondozási terveket, az azokban foglaltakat, illetve azok gyakorlati megvalósításának aktuális helyzetét.

Ha az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra is szorul, az egyéni gondozási terv részeként ápolási terv készül. Az ápolási terv az ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazandó technikákat tartalmazza.

Az ápolási terv tartalmazza:

- a lakó egészségi állapotának leírását,
- az ápolási tevékenység részletes tartalmát,
- a lakó önellátó képességének visszanyeréséhez szükséges segítő tevékenységet,
- az ápolás várható időtartamát.

Az ápolási feladatok szakszerű ellátását az intézmény orvosa folyamatosan figyelemmel kíséri. Intézményünkben egy átlátható, jól működő, egységes, modern ápolási szemléletre épülő ápolási rendszert működtetünk.

Ennek főbb szempontjai:

- Az egészségre való összpontosítás
- Egészségnevelés
- A lakó saját ellátásában való részvétele
- A gondozó és a lakó egyenrangú felek az ellátással kapcsolatos döntésekben és azok végrehajtásában
- A lakó áll az ellátás középpontjában, nem pedig a feladat
- Az ápolás-gondozás holisztikus – a lakónak nemcsak testi, hanem szellemi, érzelmi, szociális és lelki szükségleteit is figyelembe kell venni
- A lakót tágabb szociális környezetében (család, közösség, társadalom) elhelyezkedő egyénként kell tekinteni, mert ez akár pozitív, akár negatív hatással lehet az egyén egészségére és jólétére, a betegségre való reagálására és gyógyulására.
- A gondozás specifikus és az egyéni szükségleteknek megfelelő
- A gondozók kritikus gondolkodásának, és problémamegoldó készségének fejlesztése
- A rutin-ápolást váltsa fel a szisztematikus ápolás

A gondozók legfontosabb feladatai:

- Az egészségmegőrzés / fejlesztés
- A betegség megelőzés
- A gyógyításban való részvétel
- A rehabilitáció
- Támogatás

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

Az egészségügyi ellátás keretében otthonunk gondoskodik:

- a lakók egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról,
- a lakók rendszeres orvosi ellátásáról,
- a lakók szükség szerinti alapápolásáról,
- a lakók szakorvosi ellátáshoz való hozzájárulásáról,
- a lakók kórházi kezeléshez való hozzájárulásáról,
- a szakmai rendelet előírásainak megfelelő gyógyszerellátásról,
- a lakók gyógyászati segédeszközeinek biztosításáról.

Az intézményi szakápolási feladatok közül az alábbi szakképzettséggel rendelkező ápoló láthatja el az ápolási szakfeladatokat.

- Diplomás ápoló vagy más egészségügyi főiskolai végzettségű személy
- OKJ- s ápoló
- Egészségügyi szakközépiskolával és felnőtt szakápolói végzettséggel rendelkező személy.

Feladatok:

1. Gyógyszerelés
2. Zárt rendszerben történő vénás vérvétel
3. Stoma terápia,
4. Szondatáplálás
5. Tracheostoma ellátás
6. Hólyagkatéterezéshez előkészítés
7. Decubitus ellátás
8. Balesetek után jelentkező szakfeladatok. Pl. mozgás terápia, protézisek helyes alkalmazása.
9. Ápolási diagnózisok felállítása, EKG készítése
10. Fájdalomcsillapító terápia orvosi utasítás szerint
11. Haldokló beteg szakápolása

A betegségmegelőzés terén az otthonba érkezett új lakók gondozási lapjának tanulmányozása, illetve a lakó részletes fizikai vizsgálatát követően tisztázni szükséges a fennálló betegségeket, illetve felfedni olyan elváltozásokat, amelyekre ez ideig nem derült fény. Ezt követően történik a gyógyszeres beállítás.

A megelőzést szolgálja a rendszeres felvilágosítás, illetőleg a krónikus betegek rendszeres ellenőrzése, külön nyilvántartása (pl. cukorbeteg, magas vérnyomásban szenvedők, különféle mozgásszervi betegek, stb.) Ezen nyilvántartásokat folyamatos naprakész állapotban kell tartani.

A megelőzés érdekében évente minden lakó esetében legalább egyszer részletes státuszellenőrzést végzünk.

A megelőzés érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a személyi higiéné betartására. Teljes ápolásra szorulóknál ez a gondozónók feladata, melyet folyamatosan az intézmény orvosa és vezető ápolója köteles ellenőrizni.

Rendszeres orvosi ellátás

Az otthon a rendszeres orvosi felügyelet keretében biztosítja az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának folyamatos ellenőrzését, az egészségügyi tanácsadást, a szűrést, az orvos által elrendelt vizsgálat elvégzését.

Az intézmény főállású orvost nem foglalkoztat, az általános orvosi teendőket vállalkozó háziorvos látja el, heti két alkalommal történő rendeléssel.

Az intézmény orvosa heti, napi beosztásának megfelelően tájékozódik a sürgős ellátási igényekről, vizitet tart, amely magában foglalja a fekvőbetegek ellenőrzését, a gyógyszerelést és a higiéné és ellenőrzést is.

A külsővati Idősek Otthona havi egy alkalommal pszichiáter szakorvost foglalkoztat. Az orvosi ellátás szakmai színvonalának, a lakók magasabb szintű ellátásának érdekében az intézmény orvosa szakorvosok konziliáriusi segítségét is igénybe veszi. Az orvosi ellátás dokumentálása alapos és folyamatos kell, hogy legyen. Szükség szerinti alapápolás dokumentációja a gondozási terv részét képező ápolási terv.

Szakorvosi ellátáshoz, kórházi kezeléshez való hozzájutás

Az arra rászoruló lakók szakrendelésre, illetve kórházba történő irányítását az intézmény orvosa végzi, ennek megszervezése a vezető ápoló feladata.

Az intézmény vezető ápolójának munkaköri kötelessége, hogy folyamatos legyen a kórházi osztályokon ápolott ellátottak látogatása. Fekvőbetegek szállítására a betegszállító vagy indokolt esetben az OMSZ szolgáltatását kell igénybe venni, fent járó betegek szakrendelésre, illetve kórházba történő szállítására az otthon saját gépkocsija rendelkezésre áll.

Gyógyszerellátás, gyógyászati segédeszköz ellátás

Intézményünk a teljes körű ellátás keretében valamennyi lakó számára biztosítja az intézmény orvosa által felírt gyógyszereket a mindenkori szakmai rendelet által előírt módon és mértékben. Gondoskodik továbbá a lakók ellátásához szükséges ápolási segédeszközökről, a beteg kényelmét szolgáló eszközökről, valamint a rehabilitációt segítő eszközökről. Intézményünk figyelmet fordít a gyógyászati segédeszközök rendszeres ellenőrzésére, használatuk megtanítására, javíttatására a balesetveszélyek elkerülése végett.

VI.3. Specializáció – avagy sajátosságaink az integrált intézmény keretein belül

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény értelmében az idősek otthonaiba azon személyek nyerhetnek felvételt, akinek gondozási szükséglete eléri a 36/2017. (XII. 22.) SZMM. rend.-ben meghatározott III. fokozatot. Ennek következtében az elmúlt években fokozatosan megváltozott lakóink összetétele. Növekvő tendenciát mutat a demenciában szenvedő, látási, hallási károsodással, beszédzavarral küzdő és mozgásukban korlátozott lakók száma. Ezen károsodások az egyén szintjén általában nem önállóan, hanem halmozottan fordulnak elő (pl. agyvérzés következtében kialakulhat mozgáskorlátozottság, látásromlás, beszédzavar stb., vagy demens betegek szellemi leépülése mellett mozgáskorlátozottság, beszédzavar, beszédképtelenség is jelentkezhet stb.) Mindezt figyelembe véve készítettük el a komplex rehabilitációra szoruló időseket ellátó intézményi programot.

Ezek az emberek egyfajta károsodásban, fogyatékoságban szenvednek. Életük nem kevesebb, nem több, egyszerűen más, másfajta emberi élet. Nem a hiányzó képességeik felől kell megközelíteni őket, hanem fel kell tárnunk, hogy mire képesek abban a környezetben, amiben élnek, hiszen a meglévő képességekből lehet kialakítani a hiányzókat.

Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO meghatározását tekintettük kiindulópontnak, mely szerint három fokozatilag és tartalmilag eltérő fogalmat különböztet meg:

- Sérülés, károsodás (impairment) – a szervezet szintjén értelmezhető, az ember élettani működésének bármiféle rendellenességeként, vagy hiányosságaiként nyilvánul meg.
- Fogyatékoság, funkciózavar (disability) – a képességek szintjén, pszichés összefüggésben nyilvánul meg.
- Akadályozottság, hátrány (handicap) – társadalmi szinten jelenik meg, amely korlátozza, esetenként meg is akadályozza, hogy az egyén betöltse kortól, nemtől, társadalmi és kulturális tényezőktől függő mindennapi szerepét.

Komplex rehabilitációra szoruló idősek egészségkárosodása szerinti meghatározása:

VI.3.1. Demenciában szenvedők

Korunk fejlett világának egyik legnagyobb problémája a társadalom elöregedése, s ezzel párhuzamosan egyre nagyobb jelentőséggel bír az időskorú lakosság egészségügyi problémáinak, megbetegedéseinek kezelése. Az időskor betegségei közül kiemelt jelentőséggel bírnak a demencia különböző formái és ezek megfelelő kezelése.

Nagyon fontos a demencia korai diagnosztizálása, mert amennyiben időben feltárássra kerülnek a betegség tünetei, adekvát kezeléssel biztosíthatunk egy élhetőbb életet.

A demenciában szenvedők a jelenben élnek, múltjuk összezavarodik, vagy a ködbe vész, jövőjük reménytelennek látszik, csak a pillanat az, amit jól, vagy rosszul képesek megélni. Tájékozódási képességük változó, de leginkább zavart. Szükségük van valakire, aki a szemük és a fejük tud lenni. Sérül a kommunikációs készségük, betegségükből adódóan beszédzavar (afázia), vagy a felismerés zavara (agnózia) nehezíti életüket. Érzelmi intelligenciájuk többnyire érintetlen, vagy alig sérült, ezért az érzelmi kommunikáció, gondozásukban fokozott figyelmet kap.

Fejlesztés területei:

Realitás orientáció

- személyre vonatkozó adatok
- tér, idő orientáció
- környezet (szűkebb, tágabb)
- viselkedési normák

A realitás orientációs tréning intézményünkben 2004-ben került bevezetésre, tapasztalataink azt mutatják, hogy jó úton járunk, a foglalkozások segítik a nap történéseinek áttekintését, átbeszélését, a jelenbe való visszatérést. Fontos, hogy megtanuljunk várni, elegendő időt adni azoknak is, akik gondolkodásban lelassultak, és nehezen fejezik ki magukat. Tárgyakkal, a nonverbális kommunikáció eszközeivel segíteni és könnyíteni lehet az emlékezőkészséget.

A memóriát javító terápiák

A memória három alapvető funkciója a közvetlen felidézés, valamint a rövid- és hosszú távú emlékezet. A legsebezhetőbb a rövid távú, a legkevésbé a hosszú távú érintett. A legtöbb ember, különösen a demens betegek memóriája akkor működik a legjobban, ha az információ egyszerre több modalitáson keresztül jut el hozzájuk (látásos, hallásos, érintéses).

➤ **Visszaemlékezés terápia**

A visszaemlékezés terápia során különböző eseményekre, vagy a múlt felidezésére helyezzük a hangsúlyt. A foglalkozásokon tárgyi eszközöket (pl.: régi fényképeket, ruhadarabokat, okmányokat, stb.) is felhasználunk a beszélgetések folyamán. Demens betegek szemmel láthatóan élvezik a terápiát, jól érzik magukat.

➤ **Érzékszervekre ható terápiák (szín, illat, íz)**

A színek befolyásolják az ember közérzetét, magatartását.

Az íz, illat érzékelése olyan élményeket hoz felszínre, amely valamikori életük meghatározó elemei voltak. A múlt felidézése és átélése pozitív töltetet ad, amely oldja a szorongást és a félelmet

➤ **Zeneterápia**

A zene felszabadít, nem csupán a hangulatot, hanem a fejletlen, szunnyadó képességeket is felszínre hozza. Eltávolítja a gondokat, énerőt ad, az átélhető öröm élményével vesz körül. A zeneterápia gazdag eszköztár, segíti a gyógyulást, javítja az életminőséget. A dallam felidézi az elfelejtett beszédet, az éneklés különösen, lélekformáló hatása van, enyhíti a fáradtságot, kapcsolatot teremt és épít.

Test- és mozgásterápia

- torna
- séta, levegőzés
- manuális tevékenység
- ügyességi játékok

A mozgás, a játék örömet, vidámságot, derűt hoz a mindennapokba, hiszen a nehezített kommunikáció és érzékelés miatt ez a terápia megkönnyíti a kapcsolatfelvételt. A játék pozitív hatásaként a lakókat egész élmények sora éri: segít a negatív élményeket feldolgozni, fejlesztően hat a csoportra, együttes élményhez juttat, tapasztalatokat, és felismeréseket tesz lehetővé, a motiváltság, az oldott légkör elterelik a figyelmet, „elfeledtetik a betegséget”, ezen keresztül egészségmegőrző hatása is lehet.

VI.3.2. Halláskárosodás, hallásfogyatékoság

A „hallási fogyatékoság” kifejezés a siketségen kívül a hallászavar kevésbé súlyos formáit, a nagyothallás változatait is magába foglalja. A legfőbb problémát a beszéd, ennek következtében a kommunikáció sérülése jelenti. Mindezek további negatív folyamatokat eredményeznek: befelé fordulók lesznek, izolálódnak, kapcsolataik leépülnek.

Terápia a megmaradt képességeik hasznosítására épül pl.: látás, érzékelés, tapintás, stb.

Fejlesztés területei

- Manuális tevékenységek
  - rajzolás, színezés, festés
  - agyagozás, gyurmázás, gipszképek készítése
  - papírhajtogatás, -vágás
- Tapintásos, érzékeléses feladatok
  - letakart tárgyak felismerése forma, illetve méret alapján
  - memóriajátékok
- Ügyességi játékok, mozgás
  - felüdítő torna
  - séta
  - sorversenyek
- Hallásfejlesztő gyakorlatok
  - hangok alapján történő tárgy felismerés
  - felolvasás
  - közös éneklés
  - zenehallgatás

VI.3. 3. Beszédfogyatékoság, beszédzavar

A beszéd a kommunikáció egy fajtája, amellyel a mindennapokban nem sokat foglalkozunk, az elvesztése, vagy a sérülése azonban nagyon érzékenyen érinti az egyént. A beszéd, vagy nyelvi zavarral küzdő ember a mindennapi kommunikáció során tapasztalhatja a legtöbb frusztrációt. Nehezebben fejezi ki magát, nehezebben tud kapcsolatot teremteni, illetve nehezebben tud helyzeteket értelmezni, és azokban adekvátan viselkedni.

A terápiás módszerek megválasztása, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, a beszédhiba típusának és súlyosságának figyelembe vételével történik.

Fejlesztés területei:

- Kommunikációs tréning
  - kötetlen beszélgetés
  - élménybeszámolás
  - hozzászólás egy-egy konkrét témához
- Célzott beszélgetés
Egyéni foglalkozások keretében beszélgetés lakóinkkal az „általuk diktált ütemben”.
- Modelltanulás
Ebben az esetben a szavak, mondatok utánzásának van fontos szerepe.

VI.3. 4. Látáskárosodás, látásfogyatékoság

A kor előrehaladtával a szervezet számos működése hanyatlak. Ez megfigyelhető az érzékszervek esetében is. Idős korban a gyengén látás, illetve a vakság többnyire valamilyen betegség következtében alakul ki, pl.: cukorbetegség, zöld hályog, szürke hályog, stb. A terápia arra épül, hogy a megmaradt látást maximálisan kihasználjuk, valamint a hallást, a tapintást és az ízérzékelést fejlesszük.

Fejlesztés területei:

- Látás- és mozgáskoordináció összehangolása
  - labdázás
  - célba dobás
  - tekézés
- Tapintáson alapuló feladatok
  - tárgyak felismerése
  - manuális feladatok (dekorációk készítése)
- Szaglás, ízérzés alkalmazása
  - különféle ételek, italok felismerése íz és illat alapján

VI.3. 5. Mozgáskorlátozottság, mozgásfogyatékoság

A mozgásfogyatékoság a tartó és mozgató szerv sérülése következtében létrejövő funkciózavar. A mozgászavaroknak igen sokféle változata van, ide tartoznak az alig észrevehető mozgásrendellenességektől kezdve a legsúlyosabb bénulások is. Lakóink körében sokan szenvednek ilyen problémáktól, s egyre nagyobb igényük van a mozgásra, a tornára, izmaik, ízületeik átmozgatására.

A testmozgás elsődleges célja:

- keringési, mozgató és idegrendszert érintő degeneratív folyamatok ellensúlyozása
- az önálló életvitelhez és a megszokott életminőséghez szükséges feltételek minél hosszabb időn át való megtartása

A testmozgásnak jelentősége van:

1. Fizikai aktivitás megtartásában.
2. Szellemi aktivitás megőrzésében.
3. Több betegség kockázatát is hatékonyan csökkenti.

Fizikai aktivitás:

- karbantartja az emberi testet
- erősíti a szív- és érrendszert
- javítja a tüdő, légzés hatékonyságát
- csökkenti a zsírtömeget
- növeli az izomerőt, izomtömeget, csontsűrűséget.

Szellemi aktivitás:

- fokozza a szellemi teljesítőképességet
- személyiséget formál és fejleszt
- stresszoldó hatású
- közösséget, társat nyújt (a társasági élet egyfajta lehetősége a magányosság ellen)
- rendszerezi, formálja az életmódot
- idősödés lassítója
- egyes betegségek gyógyítója, „orvossága”
- életmód alapeleme

Több betegség kockázatát hatékonyan csökkenti:

- szív és érrendszeri betegségeket
- krónikus mozgásszervi betegségeket
- gerinc- és ízületek porckopását
- orvosi tevékenység egyik preventív eszköze
- mozgásterápiának fontos jelentősége van egyes betegségek után a rehabilitációban.

Intézményünk lakóinak optimális környezeti feltételek mellett lehetőséget nyújtunk a rendszeres testmozgásra. A mozgásterápia megkezdése előtt az orvos tanácsát kérjük, csak orvosi utasítás alapján végezzük. Figyelembe vesszük a testmozgás formáját, időtartamát, intenzitását, gyakoriságát, fokozatosságának kivitelezését, a beteg általános állapotát, légzését, verejtékezését, bőrszínét.

Módszereink:

1. **Frissítő, közérzet, keringésjavító, egész testre kiterjedő torna:**
Olyan gyakorlatsort készítettünk lakóinknak, melyet mindennap végezhetnek, beépítve akár a napirendjükbe is.
2. a.) **Egyes testrészeket érintő sérülések esetén végzett gyógytorna** (pl.: végtagtörés, combnyaktörés).
b.) **Mozgásszervi megbetegedések esetén végzett speciális gyógytorna:** (pl.: arthrosis, osteoporosis)

Fejlesztés területei

Passzív torna: a beteg a mozgatott testrészt ellazítja, irányítást a kezelő végzi

Cél:

- ízületi zsugorodás megelőzése
- ízület mozgáspályájának megtartása
- inger adása az aktív mozgások megindítására.

Aktív torna: olyan megfelelő állapotba kerül a beteg, hogy önállóan tudja végezni a gyakorlatokat.

Masszázs: az izomzat reflektorikus feszültségéből származó fájdalmat csillapítja, közérzetjavító hatása van.

Rehabilitáció, habilitáció:

A betegség lezajlása után (pl. agyvérzés, agyi történés) az eredeti állapotba való visszahelyezés. A rehabilitációs osztályokon elkezdett terápiák, kezelések folytatása, az elért eredmények szinten tartása, javítása (pl.: önálló mosakodás, öltözködés, étkezés, lépcsőjárás, mindennapi használati eszközök használata (pl.: zár, kapcsolók, csapok, kilincsek) járásgyakorlat, légzésgyakorlat végeztetése. Fizioterápiás kezelések végzése, orvosi utasítás alapján.

Szabadidő hasznos eltöltése

- labdajátékok
- ügyességi versenyek
- teke, kosárlabda
- aktív séták, gyaloglás
- kondicionáló torna
- idősgimnasztika
- szobakerékpározás
- tánc

A mozgásterápia során a kezelések mellett fontos szerepe van a lelki gondoskodásnak, a meghallgatásnak és a beszélgetésnek.

VI.3.6. A komplex rehabilitáció, habilitáció megvalósulásának két pólusa, a feladat megvalósításának folyamata

- Az egyén szintjén kialakult többféle károsodás, fogyatékoság komplexitásának összehangolása a rehabilitáció során.
- A jogszabály által előírt, az ápolás gondozás alapját képező „Egyéni gondozási terv” tervszerű, hatékony, folyamatos kimunkálása.

A feladat megvalósításának folyamata:

- Állapotfelmérés /fizikai, egészségügyi, mentális/
- Célok meghatározása, kitűzése
- Megoldási alternatívák keresése, elvégzése
- Visszacsatolás, értékelés
- Team hatékony működése (orvos, ápolók, gondozók, mentálhigiénés munkatársak)

VI.4. Mentálhigiénés ellátás, foglalkoztatás

Általános irányelvek a foglalkoztatás és mentálhigiénés ellátás terén

A mentálhigiéné különösen fontos egy olyan közösségben, mint az idősek otthona, ahol a közösség tagjainál gyakoriak a hozott, vagy az ott kialakult:

- lelki bántalmak,
- szenvedélybetegségek,
- emberi kapcsolatokban mutatkozó zavarok,
- és egyéb, más konfliktusok.

Ezek a tényezők egyaránt igénylik a segítséget, legfőképpen a megelőzést.

A megelőzés általános szempontjai:

- a) a személyiség működésének és képességének védelme
- b) a személyiség fejlődésének maximális elősegítése
- c) lelki megterhelésekkel szemben, pl. stressz, környezeti ártalom stb. az egyén lelki erejének fenntartása, támogatása
- d) sérülékenység figyelembe vétele

Megelőzés formái:

- a) primer prevenció – a lelki bántalmak előfordulásának csökkentése
- b) szekunder prevenció – tartalmuk megrövidítése
- c) terciér prevenció – a pszichés betegségek által okozott kár csökkentése

Az évente elkészített mentálhigiénés munkaterv tartalmazza a szakmai követelményeknek megfelelő, a lakók igényeit kielégítő, az idős ember egészségvédelmét szolgáló feladatok, célok, vizsgálati módszerek, programok összességét.

1. Új lakó fogadásának előkészületi munkái

1/a. Előgondozás

A mentálhigiénés munka már az előgondozással elkezdődik. Megismerkedünk a leendő lakóval, lakókörnyezetével, hozzátartozókkal, tájékoztatást adunk az otthon életéről. A kérelmezőt felkészítjük az intézményi életre. Megismerjük igényeiket, szükségleteiket, s ezen információk birtokában elősegítjük beilleszkedésüket.

1/b. Leendő szobatársak felkészítése az új lakó fogadására

A beköltözést megelőzően a lakó, illetve szobatársakat felkészítjük az új lakótárs fogadására. Arra törekszünk, hogy az újonnan érkező érezze a törődést, odafigyelést, hiszen ez nagyon fontos és meghatározó lesz a további életéhez. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a lakóközösség, amelyben élni fog, szeretetteljes, meghitt és biztonságot nyújtó legyen.

2. Képességek, készségek felmérése

2/a. Első találkozás, első interjú

Az első találkozás, az első személyes beszélgetés alkalmával feltérképezzük az intézményi étellel kapcsolatos elképzeléseket, elvárásokat, amely első lépése az intézményi életbe való beilleszkedés folyamatának. Ilyenkor körvonalazódik a problémahelyzet, megismerjük a lakó lelkiállapotát, személyiségét. A kezdeti bizalmatlanságot, függőségi érzést, szorongást igyekszünk feloldani. A bizalom elnyerésével, könnyebben be tud illeszkedni új környezetébe. Célokat tűzünk ki, megoldási alternatívákat vázolunk fel a testi, lelki egyensúly, a jó közérzet megőrzése érdekében.

2/b. Életút

A megismerési folyamat egyik állomása az életút feltárása. Nagy segítséget nyújt a beilleszkedés elősegítésében, a jó kapcsolat kialakításában, a lakó problémáinak feldolgozásában. Nyugodt környezetben, különálló helyiségben, segítő beszélgetés során, rögzítjük a lakó eddigi életének főbb állomásait, eseményeit.

2/c. Tesztek, felmérések készítése

Szociális készség szintet felmérő rendszer mentális hanyatlást mutató idősök vizsgálatára

Minden lakó esetében team munkában elvégezzük a szociális készség felmérést, melynek segítségével felmérjük, rögzítjük és értékeljük az önálló képességekre, a kommunikációra, a tájékozódásra, a közösségi aktivitásra, a viselkedés adekvációjára vonatkozó adatokat.

Mini Mental Teszt

Demencia súlyossági fokának mérésére szolgáló, tájékozódó jellegű vizsgálati módszer, amely az egyén térbeli, időbeli tájékozódó képességének, emlékezőképességének, logikus gondolkodási képességének, koncentrációképességének feltérképezésére szolgál.

Szociológiai felmérés

A lakók szociológiai jellemzői szerint, több szempont figyelembevételével (életkor, nem, lakhely, családi állapot, gyermekek száma, iskolai végzettség, volt foglalkozás, vallási hovatartozás, beilleszkedés, kommunikáció, kapcsolattartás, foglalkoztatás jellege és formája stb.) felmérést készítünk, amely segíti a mentálhigiénés munka hatékonyságát.

2/d. Egyéni gondozási terv

A gondozási terv személyre szólóan készül, ami magába foglalja a folyamatosan, rendszeresen végzett mentálhigiénés tevékenységet. A fizikai, egészségi, mentális állapot, valamint a foglalkoztatásra vonatkozó adatok felmérése után, meghatározzuk a gondozási célt, és megnevezzük az ehhez szükséges módszereket.

A gondozás folyamatát, a gondozási terv teljesítéséhez szükséges tevékenységeket, jelentős változásokat rögzítjük. Évente minden lakóról összefoglaló értékelést készítünk.

3. Kapcsolattartás elősegítése

Nagyon fontosnak tartjuk lakóink életében a harmonikus kapcsolattartást, intézményen kívül és belül egyaránt.

A hozzátartozókkal és a lakótársaikkal való megfelelő viszony, oldja a feszültséget, segít az izoláció kivédésében, csökkenti a magány érzését.

Feladatunknak tekintjük, szükség esetén a kapcsolatfelvételt a hozzátartozókkal levél, vagy telefon útján.

Intézményen belül lakóink egymás közötti kapcsolatainak kialakítása, elmélyítése közös foglalkozásokon, programokon történik.

A falu közösségébe való beilleszkedés elősegítése, közös séták szervezésével, melynek során lehetőség nyílik beszélgetésre, ismerkedésre.

A faluban történő rendezvényekre elkísérjük lakóinkat, és mi is mindenkit szívesen látunk az intézmény ünnepein, eseményein.

4. A hitélet és vallásgyakorlás feltételeinek megteremtése

Otthonunk területén lakóink rendelkezésére áll az ökumenikus kápolna, ahol a különböző felekezetek gyakorolhatják hitüket. Fontos szerepe van az imának, ami nyugtat, és békét nyújt, a lelki egészség megőrzésével segíti a mentálhigiénés munkát.

A hetente több alkalommal megtartott Istentiszteletek, egyéni beszélgetések intézményi lelkészeinkkel a lelki megnyugvást segítik elő lakóink körében, ezeket az alkalmakat szívesen látogatják a különböző felekezethez tartozók is.

Az intézményen belül együtt készülünk az egyházi ünnepekre. Az adventi ünnepkör, a karácsony, a húsvét nem csak külsőségeiben, de lelkiekben is támaszt nyújt lakóinknak. A mindenszentek és halottak napi megemlékezés, közös imádsággal és gyertyagyújtással történik, így mindenki kegyelettel gondolhat elhunyt szeretteire, azok is, akiknek nincs módjukban elmenni a temetőbe.

5. Veszteségélmény feldolgozása

Tudjuk, hogy az emberek nagy része otthon, szerettei, hozzátartozói körében szeretne meghalni. Ugyanakkor azt is tapasztaljuk, hogy a kultúránkból lassan elvesznek azok a rítusok, segítséget jelentő szabályok, amelyek az élet szerves részévé tették a haldoklóval való törődést.

A bentlakásos otthonban azonban akarva-akaratlanul szembe kell néznünk ezzel a problémával; azzal, hogy az utolsó napok, órák mennyire az élet szerves részei.

A haldoklóval való foglalkozás fő lelki terhe az, hogy a hiábavalóság érzésével kell megküzdenuünk. Minden tettünk azt a célt szolgálja, hogy vigasztalja, erősítse, bátorítsa a haldoklót, egy olyan kapu átlépésekor, amely mindenki számára ismeretlen.

A testi kontaktus, simogatás, a haldokló kezének megfogása, a közelségünk, a jelenlétünk, a haldoklónak nyújtott lelki megnyugvást szolgálja.

Fontos, hogy a lakótársak ne kezeljék tabuként, hogy egy lakótársuk haldoklik, beszéljünk róla, és ezért legalább a környezetében próbáljanak meg az alkalomhoz illően csendben viselkedni.

Adott esetben az előre eltervezett vidám programokat is halasszuk el, adjunk a halálhoz vezető útnak megfelelő jelentőséget.

A halál beállta után az osztályon élő vallási közösséggel az elhunyt lakótársért, valamint megkérjük a lelkészeket is arra, hogy az istentiszteletben, szentmisében imádkozzanak a lelki üdvéért.

Végső tisztességgént a temetési szertartáson részt veszünk, a családdal együtt közösen gyászolunk, mert mi is egy „családtagunkat” veszítettük el. Hiszen próbáljuk pótolni a családot, s kitölteni azt az „űrt”, amit a hiányuk okoz.

Egy-egy lakó elvesztése, nem csak a hozzátartozóknak és dolgozóinknak okoz fájdalmat, hanem lakótársaiknak is. Nehéz feldolgozni azt a tényt, hogy azaz ember, akivel nemrég még beszélgettünk, nincs többé.

A mentálhigiénés csoport tagjainak különös gondot kell fordítani a halálesetek feldolgozására. A kedvelt lakótárs elvesztésén érzett fájdalom mögött, ott bujkál a gondolat: „lehet, hogy én leszek a következő”. Mindezekben a lehető legkisebb trauma átélésével kell túljutni.

Kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében végezzük a lelki támogatást. Gyertyát gyújtunk, közösen imádkozunk, beszélgetünk az elmúlásról, felidézzük az elhunyt emlékét. Azáltal, hogy beszélünk a halálról, a társuk elvesztéséről, hozzásegítjük őket ahhoz, hogy lelkileg minél kevésbé sérüljenek.

6. Tevékeny, aktív élet biztosítása

6/a. Az emberi értékek intézményen kívüli értékesítése

Minden évben izgalommal készülnek lakóink a különböző programokra, melyek alkalmat adnak arra, hogy az intézményen kívül is megmutassák tudásukat, tehetségüket. A kiállítások, kulturális találkozók jó alkalmat kínálnak arra, hogy a bennük rejlő értékeket megmutathassák.

Kulturális találkozók

Mint minden emberben, így lakóinkban is él a szereplési vágy. A kulturális találkozó lehetőséget ad arra, hogy megmutassák tudásukat egyénileg és közösségben egyaránt. A fellépést lelkes készülődés előzi meg, amelynek közösségformáló ereje van.

Új kapcsolatok, új kötődések alakulnak ki, megerősítve a közösséghez tartozás érzését, s a sikerélmény inspiráló hatását a további szereplésekhez.

Kiállítások szervezése

A kreatív foglalkozások alkalmával készült munkákat az intézményen kívül is bemutatjuk. Kiállításokat szervezünk, ahol a lakóink által készített alkotásokat bárki megtekintheti.

„Értük, velük, egymásért” – generációk találkozása

Hagyományteremtő szándékkal indítottuk el ezt a programsorozatot, melyet minden évben tervezzük a nyár folyamán. Célunk a generációk találkozásán túl, az együtt alkotás öröme, az értékek átörökítése.

A programok megszervezésénél (üvegfestés, tekeverseny, ajándékkészítés stb.), arra törekszünk, hogy mindenkinek legyen lehetősége mindent kipróbálni. A kreatív tevékenység során készített tárgyakat a gyermekek elvihetik, és szeretteiknek ajándékozhatják. A programsorozat záró estjén a dolgozók és a gyermekek műsorát követően, zenés-táncos mulatságot tartunk.

„Nyitva van az Aranykapu”

A község életébe való bekapcsolódás egy bemutatkozó program segítségével. A lakók, dolgozók több helyen, sikeresen előadott műsorszámainak bemutatása, vendégelőadók hívása kapcsolatépítés céljából, kiállítás szervezése az itt élők sokszínű munkáiból, melynek lényege, hogy a községben élők is megismerjék azokat az értékeket, amelyek értelmet adnak lakóink mindennapi életének.

6/b. Irodalom, kultúra, szórakozás

Intézményünk lakószobái, társalgói, közösség helyei állnak rendelkezésre a szabadidő igény szerinti hasznos eltöltésére. A kis és nagycsoportos foglalkozások során alkalom nyílik lakóink magasabb rendű szükségleteinek kielégítésére is.

Irodalom

Az irodalmi jellegű foglalkozások alkalmával lakóink érdeklődési körének megfelelő felolvasásokat tartunk, az alábbi műfajokban: vers, próza, novella, kisregény. A társadalmi ünnepekre való felkészülés és a szereplések kitüntetett figyelmet kapnak a foglalkozások alkalmával. Mindezek hozzájárulnak az önbecsülés, az önmegvalósítás eléréséhez, és ez által biztosítjuk a sikerélményt.

Kultúra

A külső és belső programjaink széleskörű lehetőséget biztosítanak a különféle igények kielégítésére a kultúra terén:

1. Színház és koncertlátogatás
2. Kirándulás évente egyszer az ország valamely nevezetes pontjára
3. Séta, városnézés, múzeumok látogatása a környező városokban
4. A helyi óvodások és iskolások előadásainak megtekintése
5. Kulturális programokon való részvétel

Szórakozás

Lakóink életében központi helyet foglal el a szórakoztató jellegű időtöltés. A jókedv, a közösségformálás, a pozitív életérzés fontos cél a közös tevékenységeink során.

Formái:

- Játékos vetélkedők, Ki-mit-tud?
- Zenés délelőttök
- Sakk, malom, dominó, társas-és kártyajátékok
- Farsangi multság, jelmezes felvonulás az ebédlőben

6/c. Kreatív tevékenységek

Minden embernek szüksége van arra, hogy alkotási vágyát kifejezze valamilyen formában. Az egyén kreativitása egyesül a kezűgyesség, finommozgások alkalmazásával. Ez a terápiás forma az egyik leghatékonyabb eszköze a személyiség kibontakozásának. Az alkotás öröme sikerélményt nyújt, növeli a hasznosságtudat érzését, lelkileg erősítő hatású, ösztönző az újabb feladatok elvégzésére.

Formái:

- Rajzolás, festés
- Dekorációk, ajándéktárgyak készítése
- Gyurmázás, gipszkiöntés
- Kézimunkázás, hímzés
- Szőnyegszövés, fafaragás, kosárfonás
- Origami

6/d. Munka, mozgás, torna

A kor előrehaladtával, az embereknek egyre kevesebb a mozgásigényük, ennek következtében izmaik gyengülnek, ízületi mozgáshatáraik beszűkülnek.

A mozgás serkentésére, javítására torna, labdajátékok, teke, egyéb ügyességi játékok nyújtanak lehetőséget.

A munka, az alkotás örömét, az udvari munkákban lelik meg azok a lakók, akik erre még képesek. Célunk, hogy minél több időt töltsenek a friss levegőn, s közben átérezzék a közös munka örömét, valamint a sikerélményt.

Formái:

- Torna
- Séta, levegőzés
- Labdajátékok
- Ügyességi játékok
- Teke
- Udvari munkák

A mentálhigiénés munka, foglalkoztatás hatékony alkalmazását segítik az erre kidolgozott protokollok.

A mentálhigiénés csoport tagjai egy hónappal előre meghatározzák feladataikat, a heti munkatervbe konkrétan beépítik, azok teljesítését a mentálhigiénés munkanaplóba, gondozási tervben, életút interjúban, egyéb feljegyzésekben rögzítik.

VII. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA

Az intézményi jogviszony keletkezését az intézményvezető intézkedése alapozza meg. Az intézményben nyújtott ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérésére, indítványára történik.

A kérelemhez az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője a 9/1999.(XI.24.) SZCSM rendelet 1. sz. melléklet I. része szerinti orvosi igazolást vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás ideje alatt, illetve annak megszűnését követő 30 napon belül történő igénylésnél a kórházi zárójelentést mellékelni kell.

Amennyiben az ellátást igénylő cselekvőképtelen, a kérelmet, az indítványt törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő.

A külsővati telephelyre nem vehető fel az a személy, akiről a lakóhelyén az alapszolgáltatás keretében tudnak gondoskodni, illetve akinek életkora, egészségi állapota, gondozási szükséglete nem felel meg az 1993.évi III. törvényben előírt feltételeknek.

Ennek megfelelően az intézményben ellátás csak a 36/2017. (XII. 22.) SZMM. rend.-ben meghatározott III. fokozatú gondozási szükséglet, illetve az „egyéb körülményeken” alapuló gondozási szükségletet igazoló szakvélemény alapján nyújtható azon személyek részére, akik rendszeres fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, és a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötték.

A 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1)-ban foglaltak alapján az Szt. 68/A.§-ának

(3) bekezdése szerinti gondozási szükségletet megalapozó „egyéb körülmények” a következők:

a) a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;

b) az ellátást igénylő egyedül él, és

ba) nyolcvanadik életévét betöltötte, vagy

bb) hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan, vagy

bc) hallási fogyatékosként fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül, amit az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolatával igazoltak, vagy

bd) a bc) pont szerinti eseten kívüli okból fogyatékosági támogatásban részesül és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak,

be) a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet 3. § (2) bekezdés f) pontja szerinti E minősítési kategóriába tartozó rokkantsági ellátásban részesül, vagy rokkantsági járadékban részesül, amit az ellátást, járadékot megállapító jogerős határozat és a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat másolatával igazoltak, vagy

bf) munkaképességét 100%-ban elvesztette vagy legalább 70%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, amit az orvosszakértői szerv, a rehabilitációs szakértői szerv vagy a rehabilitációs hatóság illetve jogelődje érvényes és hatályos szakvéleményének, szakhatósági állásfoglalásának, határozatának másolatával, hatósági bizonyítványával igazoltak.

(2) Az életkort személyazonosításra alkalmas igazolvány másolatával kell igazolni. Az (1) bekezdés bb) alpontja esetében a közművesítés hiányát a települési önkormányzat jegyzője igazolja.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti igazolások beszerzésében a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló miniszteri rendelet szerinti előgondozást végző személy segítséget nyújt az ellátást igénylőknek.

(4) Az (1) bekezdés szerinti körülmények fennállása esetén a gondozási szükséglet mértékét nem kell a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlap alapján vizsgálni, azonban a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények fennállását az adatlapon jelölni kell.

Ellátás nyújtható továbbá a 36/2017. (XII. 22.) SZMM. rend.-ben meghatározott III. fokozatú gondozási szükséglettel rendelkező személyeknek is, akik a 18. életévüket betöltötték, azonban betegségük vagy fogyatékosságuk miatt önmagukról gondoskodni nem képesek.

Felvehető az intézménybe a kérelmező személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a 36/2017. (XII. 22.) SZMM. rendeletben meghatározott III. fokozatú gondozási szükséglet hiányában is.

Az idősek otthona ellátásának igénybevétele önkéntes, melynek kérelmezését az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője írásban teheti meg.

Kérelem adatlapot és a hozzá tartozó kitöltendő dokumentumokat az alábbi módon igényelhet:

- személyesen a részlegvezetőnél, vagy az ellátotti ügyintézőnél a 8596 Pápakovácsi Attyapuszta 4. szám alatt intézményünkben
- telefonon a 06-89/351-001/104-es melléken
- www.ujvariotthon.hu weboldalunkról is letölthető

Ha szükséges, a kérelem kitöltéséhez segítséget nyújtunk személyesen és telefonon is.

A kitöltött kérelmet intézményünkbe személyesen és postai úton lehet eljuttatni a fenti címre eredeti példányban.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg csatolni szükséges az egészségi állapotra vonatkozó igazolást, a jövedelemnyilatkozatot, valamint a gondozási szükséglet vizsgálat értékelő adatlapot.

Az egészségügyi állapotra vonatkozó igazolást a házi orvos, illetve kórházi kezelés esetén a kezelőorvos tölti ki. Kórházi kezelés alatt álló kérelmező esetében az egészségügyi állapotra vonatkozó igazolás helyettesíthető 30 napnál nem régebbi kórházi zárójelentéssel.

A gondozási szükséglet vizsgálat egyes pontjainak kitöltésében a házi orvos, illetve kórházi kezelés esetén a kezelőorvos közreműködik.

Az orvos az alábbi pontokat tölti ki:

- térbeli-időbeni tájékozódás
- helyzetnek megfelelő viselkedés
- terápiakövetés (rábízható-e az előírt gyógyszerek adagolása, szedése)
- életvezetési képesség (felügyelet igénye)

A többi pontot üresen kell hagyni, azt az intézményvezető által megbízott munkatárs tölti ki az előgondozás során és megállapítja a gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti egyéb körülmények fennállását.

Az igénylőnek vagy törvényes képviselőjének a gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatnia a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát vagy egyéb körülmény esetén az alábbi igazolásokat:

- demens igénybevevő esetében: a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozatának igazolása céljából pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos által kiadott szakvélemény
- egyedül élő, nyolcvan év feletti igénybevevő: személyazonosításra alkalmas igazolvány kérelmező által aláírt másolata
- egyedül élő, az igénybevevő hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan: személyazonosításra alkalmas igazolvány másolata + települési önkormányzat jegyzőjének igazolása az ingatlan közművesítésének hiányáról,

- egyedül élő, hallási fogyatékosként fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesülő igénybevevő: az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolata,
- egyedül élő, és a fenti pontban nem megjelölt esetekben, fogyatékosági támogatásban részesülő igénybevevő: az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának – önkiszolgálási képesség hiányát megállapító – szakvéleményének, szakhatósági állásfoglalásának másolata,
- egyedül élő, E minőségi kategóriába tartozó rokkantsági ellátásban vagy rokkantsági járadékban részesülő igénybevevő: az ellátást, járadékot megállapító jogerős határozat, és a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat másolata,
- egyedül élő, az igénybevevő munkaképességét 100%-ban elvesztette vagy legalább 70%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes: az orvosszakértői szerv, a rehabilitációs szakértői szerv vagy a rehabilitációs hatóság, illetve jogelődje érvényes és hatályos szakvéleményének, szakhatósági állásfoglalásának, határozatának másolata, hatósági bizonyítvány másolata.

A jövedelemnyilatkozat kitöltése során egyértelműen jelölni szükséges azt, hogy az 1993. évi III. törvény 117/B. §-a szerint a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja-e:

- „Igen” választ szükséges megjelölni akkor, ha vállalja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben a jövedelemnyilatkozat fejlécének kivételével a többi részt üresen szükséges hagyni.
- „Nem” válasz esetén az ellátást kérelmező jövedelmi adatait is szükséges a nyilatkozaton kitölteni. A jövedelemnyilatkozathoz csatolni szükséges a jövedelem igazolására alkalmas bizonylatot (nyugdíjszelvény, bankszámla kivonat, stb.) Ebben az esetben a kérelem beterjesztésekor be kell nyújtani a vagyonynyilatkozatot is.

Azon igénylők esetében, akik cselekvőképességet teljesen korlátozó, illetve cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozó gondnokság alatt állnak, a gondnokot kirendelő határozat másolatát mellékeljék a törvényes képviselő személyének igazolása miatt.

A kérelmet valamint a fentiekben felsorolt, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokat együttesen kell benyújtani személyesen, vagy postai úton a 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4. címre.

Az intézményvezető az ellátásra vonatkozó igényt a kézhezvétel napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás sorszámozott, folyamatosan vezetett, amely az ellátásra vonatkozó igényeket és a megtett intézkedéseket időbeli sorrendben tartalmazza.

Az intézményvezető írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét a kérelem nyilvántartásba vételéről, valamint az előgondozás elvégzésének várható időpontjáról.

Ha az ellátásra vonatkozó igény a beutaló határozat megküldését követően férőhely hiányában nem teljesíthető, az intézményvezető erről - a nyilvántartásba vétel közlésével - írásban értesíti a jogosultat, és a beérkezés sorrendjében gondoskodik a jogosultak elhelyezéséről.

Az előgondozás célja

A kérelem, valamint a hozzá tartozó egyéb dokumentumok benyújtása után az intézményvezető által megbízott munkatárs elvégzi az előgondozást, aki tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről – a megfelelő, személyre szabott

szolgáltatás biztosítása érdekében – továbbá vizsgálja a szociális elhelyezés iránti igény indokoltságát megalapozó körülményeket. Az előgondozást végző személy kitölti az előgondozási adatlapot, tájékoztatást nyújt az igénybevevő részére a kötetendő megállapodás tartalmáról, a térítési díj várható mértékéről, a házirend tartalmáról és átadja a megállapodás tervezetét.

- az elhelyezést igénybe vevő helyzetének megismerése annak megállapítása céljából, hogy az igénybe vevő állapotának és szükségleteinek megfelel-e az intézmény szolgáltatása,
- a szolgáltatás biztosítása előtt tájékoztatás nyújtása az elhelyezést igénybe vevő részére az intézményi életre való megfelelő felkészülés érdekében,
- annak vizsgálata, hogy az ellátást igénybe vevő életkora, egészségi állapota, valamint szociális helyzete alapján jogosult-e az ellátásra,
- a szolgáltatás biztosításának előkészítése az igénybe vevő részére a intézményünkben, az intézményben élők és dolgozók felkészítése az új igénybe vevő fogadására, az intézménybe történő beilleszkedés zavartalan biztosítása.

Az előgondozás folyamata

Az előgondozás során az intézményvezető által megbízott előgondozást végző személy megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő életkora, egészségi állapota, valamint szociális helyzete alapján jogosult-e az ellátásra. Az előgondozást végző személy átadja a megállapodás tervezetét és tájékoztatást nyújt a házirend tartalmáról, a térítési díj, a térítési díj pótlék, valamint a gyógyszerköltség várható mértékéről is, továbbá előkészíti a szolgáltatás biztosítását az igénybevevő részére, valamint felkészíti az intézményben élőket és dolgozókat az új igénybevevő fogadására a beilleszkedés zavartalan biztosítása érdekében.

Az előgondozás az ellátott, illetve törvényes képviselője részére szóló tájékoztatásból, valamint a gondozási szükséglet külön jogszabály szerinti vizsgálatára szolgáló adatlap kitöltéséből áll.

Az előgondozás során az előgondozást végző személy a helyszínen tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről és egészségi állapotáról, valamint ellátásra való jogosultságának fennállásáról. Ennek ismeretében véleményt nyilvánít arról, hogy az intézmény szolgáltatásai megfelelnek-e az ellátást igénybe vevő szükségleteinek és állapotának. Ha az intézmény szolgáltatása az igénybe vevő szükségleteinek, állapotának nem felel meg, az előgondozást végző személy más ellátási forma igénybevételeire tesz javaslatot. Az előgondozást végző személy megállapításait az előgondozási adatlapon rögzíti.

Ha az előgondozást végző személy az igénybe vevő egészségi állapota tekintetében lényeges különbséget észlel a kérelemben foglaltakhoz képest, úgy

- a) kezdeményezi, hogy az intézmény orvosa - amennyiben erre mód van - előzetesen vizsgálja meg az ellátást igénybe vevőt, és/vagy
- b) az intézményvezető kezdeményezi a benyújtott kérelemben az egészségi állapotra vonatkozó megállapítások felülvizsgálatát az igénybe vevő lakóhelye szerint illetékes egészségügyi szakrendelés - az ellátást indokoló diagnózis szerint illetékes - szakorvosától.

Az intézményi jogviszonyban állók egészségének védelme érdekében új felvételre csak a kórokozó-hordozásra irányuló három hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő- és bakteriológiai vizsgálati eredmény igazolásával kerülhet sor.

Az intézményvezető a kérelem alapján végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

Az intézményvezető a gondozási szükségletet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a külön jogszabály szerinti egyéb körülmények fennállását.

Ha az idősotthoni ellátást igénylő személy gondozási szükséglete fennáll, de nem éri el a III. fokozatot és az idősotthoni elhelyezést a jogszabályban meghatározott egyéb körülmények sem indokolják, az intézményvezető tájékoztatást ad a házi segítségnyújtás igénybe vételének lehetőségéről.

Az intézményvezető döntéséről írásban értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Amennyiben az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Az intézményi elhelyezés

Az intézményvezető, intézményi elhelyezés igénybevételének lehetőségéről írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét. Az értesítés tartalmazza:

- a férőhely elfoglalásának kezdő időpontját,
- az intézményi elhelyezéssel kapcsolatos egyéb teendőket.

Az intézményvezető szükség esetén segítséget nyújt az intézménybe történő beköltözés megszervezésében, gondoskodik az elhelyezésről.

Az intézményi jogviszony a férőhely elfoglalással (beköltözéssel) kezdődik, és az ellátás megszűnéséig tart. Férőhelyet a férőhely-kijelölés kézhezvételétől számított 8 napon belül lehet elfoglalni.

A beköltözéssel egyidejűleg a lakó és hozzátartozója, valamint az intézményvezető megállapodást köt (1. sz. melléklet), mely tartalmazza a Szt. 94/C (3) bekezdése alapján a következőket:

- a) az ellátás kezdetének időpontját,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- c) az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- d) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésidő-fizetési kötelezettséggel jár,
- e) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- f) belépési hozzájárulás alkalmazása esetén a belépési hozzájárulás összegét, az azt megfizető személy megjelölését, a belépési hozzájárulás megfizetésére és visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- g) az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

Az 1993. III. 94/C. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ellátás igénybevételének megkezdése előtt egyházi fenntartású és nem állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

Az intézményi férőhely elfoglalását követően az intézmény orvosa megvizsgálja az ellátást igénybe vevőt. A vezető ápoló szükség esetén intézkedik a külön jogszabály szerinti ápolási, gondozási feladatok ellátásáról.

A megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos panasz kivizsgálása az intézményvezető feladatkörébe tartozik, aki 15 napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedésre meghatározott határidő lejártát, illetve intézkedés kézhezvételét követő nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

A soron kívüli elhelyezés szabályai

Ha soron kívüli elhelyezési igény merül fel, az intézményvezető dönt a soron kívüliség fennállásáról.

A soron kívüli ellátás biztosítását különösen az alapozza meg, ha az igénybe vevő:

- önmaga ellátására teljesen képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodna, és ellátása más egészségügyi vagy szociális szolgáltatás biztosításával sem oldható meg,
- a háziorvos, kezelőorvos szakvéleménye szerint soron kívüli elhelyezése indokolt,
- szociális helyzetében, egészségi állapotában olyan kedvezőtlen változás következett be, amely miatt soron kívüli elhelyezése vált szükségessé,
- kapcsolata vele együtt élő hozzátartozójával, eltartójával helyrehozhatatlanul megromlott, és a további együttélés életét, testi épségét veszélyezteti.

A soron kívüli elhelyezés iránti igény sorrendben megelőzi a többi kérelmet. Ha valamennyi soron kívüli elhelyezési igény nem teljesíthető, az intézményvezető haladéktalanul intézkedik az előgondozás lefolytatásáról, majd dönt a jogosultak elhelyezési sorrendjéről.

Az elhelyezési sorrendet az intézményvezető állapítja meg. Soron kívüli elhelyezést az intézményben rendelkezésre álló férőhelyeken felül, a működési engedélyében meghatározott férőhelyszám százöt százalékaig, éves átlagban pedig a férőhelyszám száz százalékaig lehet biztosítani.

Nem teljesíthető ilyen igény azon igénybe vevő férőhelyére, aki a férőhely elfoglalásának időpontjáról már értesítést kapott.

Tájékoztatás intézményi jogviszony létesítésekor

Felvételkor az új lakó tájékoztatást kap az intézményvezetőtől, vagy a vezető ápolótól:

- az intézményi ellátás tartalmáról és feltételeiről
- a lakót érintő, intézményben vezetett nyilvántartásról (például hozzátartozók adatai, lakó vallása, temetkezés helye, temetés lebonyolításával megbízott személy, temetés módja)
- adatai kezeléséről
- lakó és hozzátartozója közötti kapcsolattartás lehetőségeiről (látogatás, távozás, visszaérkezés rendjéről)
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az intézmény házirendjéről
- az egy ellátottra jutó önköltség havi összegéről
- a fizetendő térítési díjról, ennek teljesítési feltételeiről és a mulasztás következményeiről
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről

Az intézményi felvételhez az alábbi dokumentumokra van szükség:

- Elhelyezési kérelem, melyet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani
- Érvényes személyi igazolvány
- Lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- Hatósági igazolvány (TAJ kártya)
- Amennyiben az intézményi térítési díj megfizetését az ellátott, vagy annak törvényes képviselője, vagy más személy nem vállalja: Nyugdíj és nyugdíjszerű ellátást megállapító határozat, nyugdíjszelvény (más rendszeres juttatásról szóló igazolás)
- Tartási-, életjáradéki szerződés
- Gondnokság alatt álló ellátott esetén: gondnokkirendelő határozat
- 3 hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő és széklet bakteriológiai eredmény
- Korábbi kórházi zárójelentések, egyéb egészségügyi dokumentáció
- Amennyiben rendelkezik vel: Közgyógyellátási igazolvány

Szükséges adatok:

- Tartásra köteles személy alapvető azonosító adatai
- Közeli hozzátartozó neve, címe, telefonszáma
- Ingó, ingatlan vagyona vonatkozó nyilatkozat – térítési díj megállapításához szükség szerint

A lakó, illetve gondnoka nyilatkozik:

- Az intézményi elhelyezés feltételeiről, körülményeiről kapott tájékoztatásban foglaltak tudomásul vételéről
- Az intézmény házirendjének elfogadásáról
- Az intézmény nyilvántartásaihoz szükséges adatokat szolgáltat (közeli hozzátartozó személyét, címét érintő változások haladéktalan bejelentésének vállalása is)
- Személyi használatban tartott holmikért való felelősségvállalásról
- A nővérkassza szolgáltatásainak igénybevételéről
- A halál utáni teendőkről (temetés módja, rendje, helye, hozzátartozók értesítése)
- Adatkezelésről

VIII. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Intézményünkben a szolgáltatásról teljes körű tájékoztatást elsősorban az igazgató-lelkész, az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, a részleg vezetője vagy a vezető ápoló nyújt, akik munkaidőben az ellátást igénylők és/vagy hozzátartozóik, ill. törvényes képviselőik rendelkezésére állnak.

A tájékoztatás során részletes információkat adnak az ellátást érintő valamennyi kérdéssel. A tájékoztatás során az érdeklődőknek módjukban áll megtekinteni az intézményt, mely kívánság szerint teljes részletességgel bemutatásra kerül.

A tájékoztatással egy időben a részleg vezetője vagy a vezető ápoló az ellátás kérelmezéséhez, ill. igénybevételéhez szükséges nyomtatványokkal is ellátja az érdeklődőket.

Továbbá felhívjuk a figyelmet a részleg honlapjának elérhetőségére, mely az intézmény internetes honlapjának menüpontjaként részletes információkat nyújt a külsőváti telephely sajátosságairól, az ellátás igénybevételének módjáról, továbbá minden, az ellátást érintő kérdéssel. A honlapról a szükséges nyomtatványok, szakmai dokumentumok is letölthetők. és a telefonos, e-mailes elérhetőségeink megtekintésére is. Honlapunk címe: www.ujvariotthon.hu, központi e-mail elérhetőségünk: info@ujvariotthon.hu.

Ahogy eddig, a jövőben is szeretnénk olyan programokat szervezni, melyet minél szélesebb körben tudunk népszerűsíteni, ezáltal is erősítve az érdeklődőkben szeretetotthonunk mottóját: „Otthon az otthonban!”

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A szakmai program a jóváhagyás napján lép hatályba. Területi hatálya kiterjed az intézményre, személyi hatálya az ellátottakra, valamint az intézmény szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő személyekre.

A szakmai programot a szakmai program egyes elemeinek megváltozása, módosulása esetén módosítani kell.

A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni, mely az intézményben való kifüggesztéssel történik.

A szakmai program módosításakor a nyilvánosságra hozatalról ismételt gondoskodni kell.

Jelen Szakmai program a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériumának jóváhagyása után 2024. 09. (hónap) 09. (nap) lép hatályba.

Mezőörs, 2024. 02. (hónap) 11. (nap).

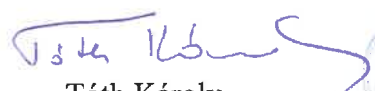

Bornemissza Melinda
intézményvezető

Jóváhagyta:

A Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériumának 2024 (év) 02. (hónap) 11. napján hozott 14/2024. sz. határozata.

Hatályba lép: 2024 (év) 09. (hónap) 09. napján.

A fenntartó részéről:

Tóth Károly
főgondnok

Szőke Barnabás
lelkipásztor

MELLÉKLETEK

1. Megállapodás tervezet
2. Házi rend
3. Szervezeti és működési szabályzat